

Autoantistoffer og proteinanalyser

Analysene er gruppert etter klinisk problemstilling/organsystem. Noen analyser er oppført flere ganger (f.eks. C3, C4). Det er tilstrekkelig med ett kryss. Hvis ingen av overskriftene passer, kryss av første sted analysen står.

Revmatologi	Blod, komplement	Cellulær immunologi ▶5	Mage, tarm
Artritt ☐ ☒ anti-CCP ☐ ☒ anti-CCP og RF SLE, MCTD, Sjögrens syndrom ☐ ☒ ANA subspesifisiteter ELISA Positive funn følges opp med ANA-subspesifisiteranalyser. ☐ ☒ ANA IIF og ANA subspes. ELISA ANA IIF tilbys ved denne indikasjon kun til spesialisthelsetjenesten. ☐ ☒ anti-C1q Aktivitet SLE ☐ ☒ anti-dsDNA ☐ ☒ C3 og C4 ☐ ☒ anti-C1q	Antifosfolipidsyndrom ☐ ☒ anti-kardiolin og anti-beta2 glykoprotein I Komplementforbruk ☐ ☒ C3 og C4 ☐ ☒ SC5b-9 ▶2 ☐ ☒ Kontr. Eculizumab-beh. (CP, AP) Oppgi dato for siste dose! ▶3 Hereditært angioødem ☐ ☒ C1-inhibitor, funksjonstest og kvantitering ▶3 Komplementdefekt ☐ ☒ funksjonell komplementaktivitet (klassisk, alternativ og lektin aktiveringsvei, samt ev. MBL) ▶3 ☐ ☒ C3 og C4 ☐ ☒ C1q MGUS, myelomatose ☐ ☒ M-komponent, serum ☐ ☒ M-komponent, urin ▶4 Hvis proteinelektroforese gir mistanke om M-komponent, utføres imm.typing/immunfiksasjon. ☐ ☒ frie, lette kjeder serum Immunglobuliner ☐ ☒ IgG ☐ ☒ IgA ☐ ☒ IgM ☐ ☒ IgG4 (IgG4-relatert sykdom) ☐ ☒ IgG subklasser	Perniciøs anemi Se Atrofisk gastritt Nyre, lunge, lever Vaskulitt, glomerulonefritt ☐ ☒ ANA subspesifisiteter ELISA ☐ ☒ C3 og C4 ☐ ☒ anti-C1q ☐ ☒ anti-GBM ☐ ☒ ANCA Aktivitet ANCA vaskulitt ☐ ☒ PR3-ANCA ☐ ☒ MPO-ANCA Alfa-1 antitrypsinmangel ☐ ☒ alfa-1 antitrypsin Autoimmun leversykdom ☐ ☒ anti-glatt muskulatur (SMA), -mitokondrier (AMA), -M2 og -LKM (Liver-Kidney Microsomes) ☐ ☒ ANA IIF og ANA subspes. ELISA ☐ ☒ IgG, IgA, IgM <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-top: 10px;"> Øyeblikkelig hjelp ☐ ☒ Avtalt på tlf. 22 11 88 90 Anti-GBM og ANCA (blot) Prøvelevering: Ullevål sykehus, bygg 25, inngang sør, 5. etasje. Man. - fre. mellom 08.00 og 14.00. </div>	Atrofisk gastritt ☐ ☒ anti-parietalceller ☐ ☒ anti-intrinsisk faktor (IFA) Cøliaki ☐ ☒ anti-tTg IgA, anti-deamidert gliadin-peptid IgG ☐ ☒ anti-endomysium IgA Kun barn, se kriterier ▶6 Inflammatorisk tarmsykdom ☐ ☒ ANCA og ASCA (kun ved diagnostisert inflammatorisk tarmsykdom) ☐ ☒ Calprotectin i feces ▶7 Hormon Autoimmun tyreoiditt ☐ ☒ anti-TPO ☐ ☒ anti-TSH-reseptor (TRAS) Polyendokrint syndrom ☐ ☒ anti-parietalceller ☐ ☒ anti-intrinsisk faktor (IFA) ☐ ☒ anti-TPO ☐ ☒ antistoff mot gonadevev ☐ ☒ anti-binyre
Hud Bulløse sykdommer ☐ ☒ anti-hud IIF Positive funn følges opp med ELISA (anti-BP180, -BP230 eller anti-desmoglein 1 og 3). Aktivitet pemfigus ☐ ☒ anti-desmoglein 1 og 3 Dermatitis herpetiformis Se Cøliaki			

Spesialanalyser	Sykdomsrelatert HLA-typing
Analysene nedenfor er ført opp separat fordi de er ressurskrevende, og/eller fordi de erfaringsmessig ofte rekvireres på feil grunnlag. Husk å oppgi kliniske opplysninger! ☐ ☒ myositt (blot) (anti-Mi-2, -SRP, -Jo-1, -EJ, -OJ, -PL-7, -PL-12, -PM-Scl75/100, -Ku, -TIF1γ, -MDA5, -NXP2, -SAE1) ☐ ☒ anti-HMGCR ☐ ☒ antistoff mot histoner, nukleosomer mfl. (blot) ☐ ☒ sklerodermi (blot) (anti-Scl70, -centromer, -RNA polymerase III, -fibrillarin, -NOR90, -Th/To, -PM-Scl, -Ku) ☐ ☒ autoimmun leversykdom (blot) (anti -LC-1, -SLA/LP, -PML, AMA-M2, -3E(BPO), -Sp100, -gp210, -LKM-1) ☐ ☒ Pi-typing (alfa-1 antitrypsin-varianter) ☐ ☒ IgD ☐ ☒ kryoglobuliner ▶8 ☐ ☒ kryofibrinogen ▶9	☐ ☒ HLA-B27 (ankyloserende spondylitt m.m.) ☐ ☒ HLA-DQ6 (narkolepsi) ☐ ☒ HLA-DQ2/DQ8 (cøliaki, dermatitis herpetiformis) ☐ ☒ HLA-B*57:01 (for vurdering av abakavir-behandling) Utføres ved Enhet for HLA-typing. Tlf: 23 07 13 44 (man. - fre. 08:00 - 15:00). Forventet svartid 2 - 3 uker.
☐ ☒ anti-acetylkolinreseptor ☐ ☒ anti-titin (ved anti-acetylkolinreseptor-positiv myasthenia gravis) ☐ ☒ paraneoplastisk nevropati (anti-Yo, -Hu, -Ri, -PNMA2/Ta, -amfifysin, -CV2, -recoverin, -SOX1, -titin, -zic4, -GAD65, -Tr(DNER)) ☐ ☒ stiff person syndrome (anti-GAD) ▶10 ☐ ☒ neuromyelitis optica (anti-aquaporin-4, anti-MOG) ☐ ☒ autoimmun nevropati (anti-MAG) ☐ ☒ autoimmun nevropati (gangliosidantistoffer) (anti-GM1, -GM2, -GM3, -GQ1b, -GD1a, -GD1b, -GT1b) ☐ ☒ autoimmun encefalitt (anti-NMDA, -GABA, -AMPA, -LGI1, -CASPR2, -DPPX) ▶10 ☐ ☒ anti-fosfolipase A2 reseptor	

Spesielle prøvetakingshensyn:

- ECP:** Vend forsiktig 8-10 ganger og la prøven stå 1-2 timer i romtemperatur før sentrifugering. Avpipetter serum og merk røret «ECP».
- SC5b-9:** EDTA-blod settes kaldt umiddelbart etter prøvetaking og sentrifugeres (om mulig kaldt). Etter sentrifugering avpipetteres plasmaet og settes på is. Plasmaprøven må leveres laboratoriet på is høyst 4 timer etter prøvetaking og senest kl.15:00. Hvis dette ikke er mulig, må plasmaet fryses ned umiddelbart, og sendes i fryst tilstand neste arbeidsdag. Merk røret med «SC5b-9».
- C1-inhibitor, funksjonell komplementaktivitet:** Prøven må være på laboratoriet innen 48 timer. Er ikke dette mulig fryses avpipettert serum ned og sendes i fryst tilstand neste arbeidsdag.
- Urin:** 20-30 mL urin, helst fra en blandet døggnurin, subsidiært av morgenurin.
- Cellulærimmunologiske analyser** utføres ved Seksjon for cellulær immunologi, Rikshospitalet (tlf. 23 07 49 08). NB: Egen rekvisisjon (OUS bl. 157).
- Anti-endomysium IgA:** Utføres kun for diagnostisering av cøliaki hos pasienter yngre enn 18 år. Se Husby et al, JPGN 2012;54: 136-160. Forutsetter anti-tTg IgA verdier på 10 ganger cutoff eller mer. Glutenrestriksjon må ikke innføres før resultat av anti-endomysiumtest foreligger.
- Calprotectin i feces:** Ca. 20 g (3-4 teskjeer) feces. Pasienten bør fryse ned prøven før forsendelse. Sendes mandag eller tirsdag.
- Kryoglobuliner:** Forvarmede prøveglass. Minst 10 mL venøst blod på rør uten tilsetning (ikke gelrør). Rørene settes umiddelbart til koagulasjon 2 timer ved 37 °C. Sentrifugeres 5 minutter ved 2000 g. Serum avpipetteres mens rørene fortsatt er lunke.
- Kryofibrinogen:** Forvarmede prøveglass. Minst 10 mL venøst blod på EDTA-rør. Blandes godt. Sentrifugeres umiddelbart 5 minutter ved 2000 g eller settes i varmeskap (37 °C) inntil sentrifugering. Plasma avpipetteres mens rørene fortsatt er lunke.
- Stiff person syndrome, autoimmun encefalitt:** Utføres også i spinalvæske.